COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 11.6.2024
COM(2024) 253 final

2024/0143 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de prelungire a protecției temporare, astfel cum a fost introdusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Temeiurile și obiectivele propunerii

La 4 martie 2022, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare 2022/382[1] și a activat Directiva Consiliului 2001/55/CE din 20 iulie 2001 („Directiva privind protecția temporară”)[2] pentru anumite categorii de persoane[3] strămutate la 24 februarie 2022 sau după această dată, ca urmare a invaziei militare a Ucrainei de către forțele armate ruse care a început la acea dată. În temeiul articolului 4 alineatul (1) din Directiva privind protecția temporară, durata inițială a protecției temporare este de un an, care poate fi prelungită automat cu perioade de câte șase luni, pentru maximum un an. Protecția temporară a fost prelungită automat cu un an, până la 4 martie 2024.

În temeiul articolului 4 alineatul (2) din Directiva privind protecția temporară, în cazul în care motivele protecției temporare persistă, Consiliul poate decide să prelungească protecția temporară cu până la un an, cu majoritate calificată și la propunerea Comisiei, care examinează, de asemenea, orice cerere a unui stat membru de a prezenta o propunere Consiliului. Protecția temporară a fost prelungită cu încă un an, până la 4 martie 2025[4].

Obiectivul prezentei propuneri este de a prelungi cu încă un an protecția temporară introdusă prin Decizia de punere în aplicare 2022/382 a Consiliului. Acest lucru va avea ca efect menținerea protecției temporare de care beneficiază categoriile de persoane identificate în Decizia de punere în aplicare 2022/382 a Consiliului, pentru perioada 5 martie 2025-4 martie 2026.

În prezent, peste 4,19 milioane de persoane strămutate din Ucraina, dintre care o treime sunt copii, beneficiază de protecție temporară în UE. Numărul de înregistrări active, care indică numărul persoanelor care beneficiază de protecție temporară în statele membre ale UE, a rămas stabil (aproximativ 4 milioane), cu o ușoară tendință ascendentă constantă (de la 4 milioane în septembrie 2023 la 4,19 milioane în mai 2024)[5]. Germania, Polonia și Cehia rămân statele membre care găzduiesc cel mai mare număr de beneficiari de protecție temporară (peste 1,2 milioane în Germania, aproape 1 milion în Polonia și aproape 400 000 în

---

1 DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2022/382 A CONSILIULUI din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare

2 Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri.

3 Articolul 2 din Decizia de punere în aplicare 2022/382 a Consiliului prevede că protecția temporară se aplică (a) cetățenilor ucraineni cu reședința în Ucraina înainte de 24 februarie 2022; (b) apatrizilor și resortisanților țărilor terțe, altele decât Ucraina, care beneficiau de protecție internațională sau de o protecție națională echivalentă în Ucraina înainte de 24 februarie 2022 și (c) membrilor de familie ai persoanelor menționate la literele (a) și (b). Statele membre aplică fie prezenta decizie, fie o protecție adecvată în temeiul dreptului lor național în ceea ce privește apatrizii și resortisanții țărilor terțe, altele decât Ucraina, care pot dovedi că își aveau reședința legală în Ucraina înainte de 24 februarie 2022 pe baza unui permis de ședere permanentă valabil eliberat în conformitate cu dreptul ucrainean și care nu se pot întoarce în condiții sigure și stabile în țara sau regiunea lor de origine.

4 Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2409 a Consiliului din 19 octombrie 2023 de prelungire a protecției temporare, astfel cum a fost introdusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 (europa.eu)

5 Informații în conformitate cu datele încărcate pe Platforma de înregistrare a protecției temporare și transmise prin intermediul Rețelei aferente mecanismului UE de pregătire pentru situații de criză și de gestionare a crizelor legate de migrație.

Cehia)[6]. Din septembrie 2023, numărul deciziilor care oferă protecție temporară a rămas stabil (aproximativ 65 000 de decizii pe lună), deși se înregistrează o ușoară tendință descrescătoare.

De la activarea Directivei privind protecția temporară, statele membre au depus eforturi semnificative pentru a facilita integrarea persoanelor strămutate din Ucraina în societatea gazdă și pe piața forței de muncă. De asemenea, acestea au continuat eforturile de îmbunătățire a capacității de primire și a planificării pentru situații neprevăzute. Răspunsul UE la agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei rămâne caracterizat de o componentă puternică de solidaritate, în primul rând față de Ucraina și față de poporul său, astfel cum se reflectă în eforturile statelor membre și ale cetățenilor acestora care găzduiesc persoane strămutate, și, în al doilea rând, între statele membre, astfel cum se reflectă în decizia lor de a renunța la aplicarea articolului 11 din Directiva privind protecția temporară.

Pe Platforma de înregistrare a protecției temporare, operațională de la 31 mai 2022, părțile pot face schimb de informații pentru a se asigura că persoanele care beneficiază de protecție temporară sau de protecție adecvată în temeiul legislației naționale pot beneficia efectiv de drepturile lor în toate statele membre, limitând în același timp posibilele abuzuri. Pentru a asigura buna sa funcționare, este important să se încarce periodic date și, în cazul înregistrărilor duble, să se efectueze o monitorizare rapidă, dacă este necesar. Aceasta va continua să fie operațională atât timp cât se vor aplica măsurile de protecție temporară. În acest sens, pentru prelungirea protecției temporare, nu este necesar să se opereze nicio modificare în privința funcționării sale.

În plus, având în vedere că o persoană poate beneficia de drepturile aferente protecției temporare numai într-un singur stat membru odată, beneficiarii de protecție temporară care se deplasează în alt stat membru pentru a beneficia de protecție temporară nu ar trebui să beneficieze simultan de asistență socială în două state membre.

Necesitatea de a oferi în continuare protecție, la care se adaugă posibilitatea ca beneficiarii de protecție temporară să se bucure de protecție temporară în statul membru pe care îl aleg, a afectat sistemul de primire al unor state membre, în special al celor care găzduiesc un număr mare de persoane ce beneficiază de protecție temporară și care trebuie să facă față simultan unui număr mare de solicitanți de protecție internațională sau unui deficit de locuințe. În acest sens, în viitor, este important să se depună în continuare eforturi în vederea asigurării unui echilibru mai bun între eforturile statelor membre. Comisia va continua să monitorizeze îndeaproape impactul viitoarelor noi sosiri asupra capacității de primire a statelor membre. De asemenea, Comisia este pregătită să faciliteze discuțiile necesare cu privire la această chestiune și acțiunile ulterioare adecvate. Asigurarea autonomiei persoanelor strămutate și a tranziției acestora către o locuință pe termen lung rămâne o prioritate.

Pe lângă asigurarea accesului beneficiarilor de protecție temporară la un set de drepturi armonizate, activarea Directivei privind protecția temporară continuă să atenueze riscul ca sistemele de azil să nu fie în măsură să prelucreze afluxul fără efecte negative pentru funcționarea lor eficientă.

De la începutul războiului de agresiune al Rusiei, în comparație cu cele 4,19 milioane de cereri pentru protecția temporară a persoanelor strămutate din Ucraina, doar aproximativ 53 000 de cereri de protecție internațională[7] au fost depuse de cetățeni ucraineni în statele membre ale UE, în Norvegia și în Elveția. Deși nivelul este în continuare scăzut în comparație cu estimarea inițială, potrivit căreia între 1,2 și 3,2 milioane de persoane ar fi urmat să solicite protecție internațională, până în prezent s-a observat o creștere relativă a numărului de cereri

6 Statististici | Eurostat (europa.eu)

7 Începând cu 2 iunie 2024.

de azil depuse de resortisanți ucraineni (o creștere de 50 % în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut). Totuși, aceste cifre limitate, în general, arată că protecția temporară și-a îndeplinit scopul, inclusiv prevenirea suprasolicitării sistemelor de azil ale statelor membre.

Potrivit sondajului Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR) din februarie 2024[8], ponderea persoanelor strămutate care intenționează sau speră să se întoarcă în Ucraina în viitor a scăzut în comparație cu un an în urmă (de la 77 % la 64 %), în timp ce ponderea persoanelor care nu sunt hotărâte dacă se vor întoarce în Ucraina a crescut (de la 18 % la 24 %), așa cum a crescut și ponderea celor care raportează că nu mai au nicio speranță că se vor întoarce (de la 5 % la 11 %). Organizația Internațională pentru Migrație (OIM) raportează[9] că marea majoritate a persoanelor pe care le-a intervievat (74 %) intenționează să se întoarcă în Ucraina atunci când țara va fi sigură și dacă va fi sigură.

În plus, potrivit unui studiu comun realizat de Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) și de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)[10], 53 % din respondenți și-au exprimat intenția de a se întoarce în Ucraina după război, dar o parte importantă (30 %) ezită. Aproximativ 17 % sunt siguri că nu se vor întoarce, principalul motiv fiind preocuparea legată de siguranța în țara de origine.

Aceste sondaje confirmă faptul că persoanele strămutate nu se pot încă întoarce în Ucraina în condiții sigure și durabile.

În Ucraina, Rusia își continuă războiul de agresiune cu aceeași forță. Din martie 2024, s-a înregistrat un ritm intensificat de atacuri aeriene repetate în întreaga țară, soldat cu accidente grave și daune semnificative și cu un impact considerabil asupra infrastructurii energetice a țării, ceea ce duce la întreruperi ale alimentării cu energie electrică pe scară largă și la distrugerea de centrale electrice.

Atacurile deliberate și fără discriminare ale Rusiei afectează în mod direct populația civilă din întreaga țară, atacurile imprevizibile, atât cele aeriene, cât și cele cu drone extinzându-se dincolo de zonele de luptă stabilite, care sunt, în mare parte, neschimbate.

În martie 2024, OIM estima că în Ucraina existau 3,6 milioane de persoane strămutate în interiorul țării (PSI)[11]. 80 % din gospodăriile strămutate au raportat că sunt strămutate de cel puțin un an[12]. Potrivit informațiilor furnizate în cel de Al treilea raport privind evaluarea rapidă a daunelor și nevoilor (RDNA3)[13], programul de stat de sprijinire a PSI a devenit nesustenabil din punct de vedere bugetar. În plus, potrivit raportului, sărăcia și insecuritatea alimentară au crescut în 2023. Impactul războiului este inegal, cele mai afectate categorii fiind femeile, persoanele cu handicap, copiii și tinerii, persoanele strămutate în interiorul țării și persoanele în vârstă.

---

8 *Lives on hold: intentions and perspectives of refugees, refugee returnees and IDPs from Ukraine, February 2024* (Vieți suspendate: intențiile și perspectivele refugiaților, ale refugiaților repatriați și ale persoanelor strămutate în Ucraina, februarie 2024).

9 *Ukraine Response - Needs, Intentions & Integration Challenges - Displacement Tracking Matrix*(Răspunsul oferit Ucrainei - Nevoi, intenții și provocări în materie de integrare – Matricea de urmărire a strămutărilor).

10 *Voices in Europe: Experiences, hopes and aspirations of forcibly displaced persons from Ukraine* (Voci în Europa: experiențe, speranțe și aspirații ale persoanelor strămutate forțat din Ucraina).

11 *Ukraine - Conditions of Return Assessment Factsheet - Round 7* (Ucraina - Fișa informativă privind condițiile de returnare – Runda a 7-a) (mai 2024).

12 *Ukraine - Internal Displacement Report - General Population Survey Round 15* (Ucraina – Raport privind strămutarea internă - Sondaj pe populația generală, runda 15) (noiembrie-decembrie 2023).

13 *World Bank Group, Ukraine Third Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA3)* (februarie 2022-decembrie 2023).

Oficiul pentru Coordonarea Afacerilor Umanitare (OCHA) din cadrul Organizației Națiunilor Unite estima, în decembrie 2023, că peste 14,6 milioane de persoane din Ucraina vor avea nevoie urgentă de asistență umanitară în 2024[14].

Situația volatilă, combinată cu situația umanitară dificilă din Ucraina, ar putea conduce, de asemenea, la noi sosiri la scară largă în Uniune, ceea ce înseamnă că va trebui să se acorde protecție unui număr și mai mare de persoane strămutate.

Situația incertă și volatilă în care se află în prezent Ucraina arată că nu există nicio soluție clară pentru beneficiarii de protecție temporară prezenți în acest moment în statele membre ale UE. Aceste persoane trebuie încă protejate în cadrul Uniunii. De altfel, riscul privind funcționarea eficientă a sistemelor naționale de azil ar persista dacă protecția temporară ar înceta în scurt timp și toate aceste persoane ar solicita protecție internațională în același timp.

Având în vedere evoluțiile de mai sus, Comisia consideră că motivele pentru care s-a introdus protecția temporară persistă și că, prin urmare, aceasta ar trebui prelungită, fiind un răspuns necesar și adecvat la situația actuală. Protecția temporară ar trebui prelungită cât mai curând posibil cu încă un an, și anume pentru perioada 5 martie 2025-4 martie 2026, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din Directiva privind protecția temporară. Scopul este de a se garanta că persoanele strămutate din Ucraina și găzduite în statele membre ale UE beneficiază de cât mai multă stabilitate și de cât mai multe perspective în circumstanțele actuale.

În plus, statelor membre ar trebui să li se ofere posibilitatea de a întreprinde în timp util măsurile administrative și juridice necesare (cum ar fi reînnoirea permiselor de ședere) pentru a pregăti prelungirea protecției temporare.

- **Coerența cu dispozițiile de politică deja existente în domeniul de politică vizat**

Prezenta propunere este pe deplin coerentă cu acquis-ul UE în materie de azil, întrucât Directiva privind protecția temporară face parte integrantă din sistemul european comun de azil și a fost concepută pentru a face față unei situații extraordinare de aflux masiv de persoane strămutate, așa cum este cazul încă din cauza invaziei pe scară largă a Ucrainei de către Rusia. De asemenea, aceasta este pe deplin conformă cu obiectivul Uniunii Europene de a institui un spațiu de libertate, securitate și justiție deschis celor care, forțați de circumstanțe, solicită în mod legitim protecție în Uniunea Europeană.

Elementele propunerii sunt, de asemenea, în concordanță cu actele juridice care alcătuiesc Pactul privind migrația și azilul adoptate recent. Parlamentul și Consiliul au convenit să mențină Directiva privind protecția temporară ca parte a setului de instrumente de care dispune UE pentru situațiile de sosiri în masă. Directiva privind protecția temporară s-a dovedit a fi un instrument esențial pentru a oferi protecție imediată în UE. În această etapă, directiva este în continuare cel mai adecvat instrument pentru a aborda strămutarea cauzată de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Prezenta propunere este pe deplin coerentă cu faptul că statele membre trebuie să aibă posibilitatea de a prelucra potențialele cereri de protecție internațională într-un mod ordonat, fără a-și suprasolicita sistemele de azil, și de a continua să prevadă măsurile necesare în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina, care ar evita suprasolicitarea sistemelor de azil ale statelor membre. Aceasta este, de asemenea, în concordanță cu acțiunile externe ale Uniunii. Prezenta propunere este, de asemenea, în concordanță cu măsurile restrictive ale UE

[14] *Humanitarian needs and response plan Ukraine - Humanitarian Programme Cycle 2024, OCHA* (Nevoi umanitare și plan de răspuns pentru Ucraina – Ciclu de programe umanitare 2024, OCHA), decembrie 2023.

și cu alte acțiuni adoptate tot ca răspuns la agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei. Prezenta propunere face parte dintr-un set cuprinzător de acțiuni ale UE ca răspuns la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temei juridic

Temeiul juridic al propunerii este articolul 4 alineatul (2) din Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate, având în vedere că motivele protecției temporare persistă. Acest lucru permite adoptarea de măsuri care promovează un echilibru între eforturile statelor membre în ceea ce privește primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri.

• Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)

Titlul V din TFUE privind spațiul de libertate, securitate și justiție îi conferă Uniunii Europene anumite competențe în domeniile menționate. Aceste competențe trebuie exercitate în conformitate cu articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană, și anume numai dacă și în măsura în care obiectivele acțiunii preconizate nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, și, datorită dimensiunilor și efectelor acțiunii preconizate, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii Europene.

Situația din Ucraina ca urmare a războiului de agresiune al Rusiei are în continuare un impact asupra Uniunii în ansamblul său. Uniunea Europeană a reacționat cu un răspuns unitar și fără precedent. Acest lucru arată că situația actuală necesită în continuare soluții și sprijin din partea UE, precum și o coordonare puternică la nivelul UE, deoarece toate statele membre trebuie în permanență să răspundă situației în mod eficace și împreună și să asigure aplicarea acelorași standarde și a unui set armonizat de drepturi în întreaga Uniune pentru cele 4,19 milioane de persoane găzduite în prezent în Uniune. Pe lângă afluxul masiv care continuă, nu pot fi excluse noi sosiri la scară largă din cauza volatilității actuale a situației din Ucraina. Este clar că acțiunile întreprinse individual de către statele membre nu pot răspunde în mod satisfăcător necesității unei abordări comune la nivelul UE cu privire la ceea ce constituie în mod clar o provocare comună pentru întreaga Uniune.

Obiectivele unei astfel de abordări comune nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, datorită dimensiunilor și efectelor prezentei propuneri de decizie de punere în aplicare a Consiliului, pot fi realizate și coordonate mai bine la nivelul Uniunii, astfel cum indică și statele membre. Prin urmare, Uniunea trebuie să acționeze și poate să adopte măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană.

• Proporționalitatea

În conformitate cu principiul proporționalității, prevăzut la articolul 5 alineatul (4) din Tratatul privind Uniunea Europeană, propunerea de decizie de punere în aplicare a Consiliului prevede o prelungire a protecției temporare pentru o perioadă limitată de timp, și anume cu un an pentru grupul specific de persoane cărora li se aplică deja.

Măsura propusă se limitează la ceea ce este necesar, având în vedere amploarea și gravitatea situației din Ucraina, în urma căreia aproximativ 4,19 milioane de persoane strămutate prezente în acest moment în statele membre ale UE nu se pot întoarce în Ucraina în condiții sigure și durabile. În plus, această prelungire constituie, de asemenea, un răspuns proporțional având în vedere situația actuală, întrucât, datorită protecției temporare, sistemul de azil al

statelor membre nu a fost suprasolicitat de un număr semnificativ de cereri depuse de persoane care ajung în statele membre ale UE.

- **Alegerea instrumentului**

Articolul 4 alineatul (2) din Directiva privind protecția temporară impune o decizie de punere în aplicare a Consiliului de prelungire a protecției temporare cu până la un an în cazul în care motivele protecției temporare persistă.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Elaborarea politicilor bazate pe date concrete**

Rețeaua aferentă mecanismului UE de pregătire pentru situații de criză și de gestionare a crizelor legate de migrație, axată pe Ucraina, și Platforma de solidaritate „Ucraina”[15] își continuă operațiunile menite să asigure o conștientizare comună a situației cu privire la implicațiile în materie de migrație ale invaziei pe scară largă a Ucrainei de către Rusia și, respectiv, pregătirea UE și a statelor membre, precum și un răspuns coordonat la criză prin schimburi periodice. În acest context, creșterea nivelului general de pregătire la nivelul UE, inclusiv planificarea pentru situații neprevăzute, a fost discutată în cadrul ambelor foruri. S-au colectat în mod constant informații și date privind situația actuală și circulația persoanelor. Pe Platforma de înregistrare a protecției temporare se discută în continuare ad-hoc despre modul în care se poate asigura mai bine schimbul adecvat de informații între statele membre cu privire la beneficiarii de protecție temporară și de protecție adecvată disponibilă în temeiul legislației naționale și detectându-se, în același timp, cererile duble depuse într-un anumit stat membru și în diferite state membre ale UE.

În plus, Comisia Europeană, organizații cum ar fi Banca Mondială și Organizația Națiunilor Unite, precum și guvernul Ucrainei evaluează periodic situația din Ucraina. Banca Mondială publică rapoarte privind evaluarea rapidă a daunelor suferite de Ucraina și a nevoilor acesteia[16].

De la izbucnirea războiului, OIM a depus eforturi pentru a oferi o mai bună înțelegere a situației persoanelor strămutate și pentru a urmări strămutările interne din Ucraina și fluxurile de mobilitate; în plus, această organizație a monitorizat, prin intermediul anchetelor, intențiile persoanelor care fug din calea războiului și a celor care trec granița înapoi în Ucraina și a evaluat condițiile de returnare. UNHCR a publicat periodic informații privind intențiile și perspectivele persoanelor strămutate din Ucraina (inclusiv a celor strămutate în interiorul țării). Din sondajele și articolele publicate de organizațiile internaționale menționate anterior reiese faptul că situația actuală este încă instabilă și incertă și, prin urmare, nu permite returnarea în condiții sigure și durabile. În aprilie 2024, UNHCR estima că, la nivel mondial, 6,4 milioane de persoane au fugit din Ucraina[17].

---

15 Platforma a fost instituită de Comisie pentru a asigura coordonarea răspunsului operațional între statele membre, în conformitate cu articolul 3 alineatul (2) din Decizia 2022/382 a Consiliului. Printre altele, colectează informații, examinează nevoile identificate în statele membre și coordonează măsurile operaționale întreprinse pentru a răspunde acestor nevoi.

16 *World Bank Group, Ukraine Third Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA3)* (februarie 2022-decembrie 2023).

17 Situația refugiaților din Ucraina

- **Consultările cu părțile interesate, obținerea și utilizarea avizului experților**

Pentru a colecta informații bazate pe elemente concrete, Comisia a consultat periodic Rețeaua de pregătire pentru situații de criză și de gestionare a crizelor legate de migrație și Platforma de solidaritate, autoritățile statelor membre, Serviciul European de Acțiune Externă și agențiile relevante ale UE, autoritățile ucrainene și organizațiile internaționale, menținând, în același timp, schimburi cu organizațiile neguvernamentale și cu organizațiile societății civile.

Comisia, în cooperare cu președințiile prin rotație ale Consiliului Uniunii Europene, a consultat statele membre cu privire la viitorul protecției temporare după martie 2025, atât la nivel ministerial, cât și în cadrul Comitetului strategic pentru imigrație, frontiere și azil (CSIFA) al Consiliului (în noiembrie 2023) și al Grupului de lucru pentru azil (în martie 2024), ocazii cu care statele membre au subliniat necesitatea prelungirii protecției temporare cât mai curând posibil. În cadrul Platformei de solidaritate au avut loc discuții paralele și complementare, statele membre declarând în unanimitate că protecția temporară trebuie prelungită cu încă un an, pentru a asigura un răspuns european comun, pentru a oferi claritate beneficiarilor și pentru a permite statelor membre să ia măsurile administrative și juridice necesare la nivel național (cum ar fi reînnoirea permiselor de ședere). În paralel, Comisia a avut contacte periodice cu autoritățile ucrainene pentru a colecta informații cu privire la situația de pe teren. În același timp, continuă reflecțiile cu privire la necesitatea creării condițiilor necesare pentru a asigura o tranziție lină de la protecția temporară la statutele juridice naționale alternative. În plus, în conformitate cu articolul 3 din Directiva privind protecția temporară, Comisia a consultat în mod specific UNHCR, care a evaluat situația, a furnizat informații relevante și a efectuat sondaje privind intențiile persoanelor strămutate. În februarie și martie 2024, Consiliul European pentru Refugiați și Exilați (ECRE) și alte 140 de organizații ale societății civile au publicat un raport[18] și, respectiv, o declarație comună[19] privind situația persoanelor strămutate din Ucraina, în care, printre altele, solicită Comisiei să ia în considerare propunerea unei prelungiri suplimentare a protecției temporare.

- **Drepturile fundamentale**

Prezenta propunere respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și obligațiile care decurg din dreptul internațional, inclusiv din Convenția de la Geneva din 28 iulie 1951, astfel cum a fost modificată prin Protocolul de la New York din 31 ianuarie 1967.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

De la începutul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, nevoile de finanțare legate de aplicarea Directivei privind protecția temporară au fost incluse în bugetul instrumentelor de finanțare existente ale UE în perioadele 2014-2020 și 2021-2027, în special în cadrul politicii de coeziune.

Statele membre au putut astfel să aibă acces la fondurile disponibile necheltuite și să le redirecționeze rapid, în cadrul programelor 2014-2020, către nevoile urgente în materie de migrație și de gestionare a frontierelor generate de numărul mare de persoane care fug din calea războiului din Ucraina și care ajung pe teritoriul UE. În plus, autoritatea bugetară a aprobat o majorare specifică de 152 de milioane EUR, care a fost utilizată în cadrul pachetului

[18] *Transitioning out of the Temporary Protection Directive, European Council on Refugees and Exiles* (Opțiuni de tranziție după ce Directiva privind protecția temporară nu va mai fi în vigoare, Consiliul European pentru Refugiați și Exilați), februarie 2024.

[19] UE trebuie să ofere soluții adaptate exigențelor viitorului pentru persoanele strămutate din Ucraina, Organizații europene și internaționale, 4 martie 2024

de asistență de urgență în valoare de 400 de milioane EUR menit să sprijine statele membre cele mai afectate, care au nevoi de primire inițială legate de afluxul ridicat de persoane strămutate din Ucraina. Programele fondurilor pentru afaceri interne pentru perioada 2021-2027 din cadrul FAMI, IMFV și FSI contribuie, de asemenea, la satisfacerea nevoilor de finanțare ale statelor membre legate de aplicarea Directivei privind protecția temporară. În total, 9,4 miliarde EUR au fost alocate inițial programelor naționale; în 2025, ca urmare a evaluării la jumătatea perioadei a programelor, se va aloca o sumă suplimentară de 1,9 miliarde EUR. În cele din urmă, în contextul revizuirii la jumătatea perioadei a cadrului financiar multianual (CFM), s-a convenit, în februarie 2024, asupra unei majorări a resurselor de la rubrica 4 cu 2 miliarde EUR pentru perioada 2025-2027. Aceste resurse suplimentare vor ajuta statele membre să abordeze provocările și nevoile urgente legate de migrație și de gestionarea frontierelor în statele membre din prima linie, precum și în cele afectate de războiul din Ucraina și Orientul Mijlociu, precum și să pună în aplicare Pactul privind migrația și azilul, inclusiv noile proceduri la frontieră.

5. ALTE ELEMENTE

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Articolul 1 prevede prelungirea cu un an (de la 5 martie 2025 până la 4 martie 2026) a protecției temporare acordate persoanelor strămutate menționate la articolul 2 din Decizia de punere în aplicare 2022/382 a Consiliului.

Articolul 2 stabilește data intrării în vigoare a deciziei.

2024/0143 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de prelungire a protecției temporare, astfel cum a fost introdusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri[20], în special articolul 4 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) La 4 martie 2022, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382[21] de constatare a existenței unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare.

(2) În conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2001/55/CE, protecția temporară s-a aplicat pentru prima dată pentru o perioadă inițială de un an, până la 4 martie 2023, iar apoi a fost prelungită automat cu încă un an, până la 4 martie 2024.

(3) La 19 octombrie 2023, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2409[22] de prelungire până la 4 martie 2025 a protecției temporare, astfel cum a fost introdusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din directivă.

(4) În contextul activării Directivei 2001/55/CE, statele membre au convenit în unanimitate, printr-o declarație[23], să nu aplice articolul 11 din directivă în ceea ce privește persoanele care beneficiază de protecție temporară într-un anumit stat membru, în conformitate cu Decizia 2022/382 de punere în aplicare a Consiliului, și

---

20 JO L 212, 7.8.2001, p.12, ELI : http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj.

21 Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare (JO L 71, 4.3.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

22 Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2409 a Consiliului din 19 octombrie 2023 de prelungire a protecției temporare, astfel cum a fost introdusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 (JO L, 2023/2409, 24.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj)

23 Propunere de DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI de stabilire a existenței unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în sensul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE a Consiliului din 20 iulie 2001 și cu efect de introducere a protecției temporare – declarație a statelor membre.

care se mută într-un alt stat membru fără autorizație, cu excepția cazului în care, la nivel bilateral, statele membre convin altfel.

(5) Având în vedere că o persoană poate beneficia de drepturile aferente protecției temporare numai într-un singur stat membru odată, beneficiarii de protecție temporară care se deplasează în alt stat membru pentru a beneficia de protecție temporară nu ar trebui să beneficieze simultan de asistență socială în două state membre.

(6) În prezent, aproximativ 4,19 milioane de persoane strămutate din Ucraina beneficiază de protecție temporară în Uniune. Numărul total de înregistrări ale persoanelor care beneficiază de protecție temporară a rămas stabil, și anume aproximativ 4,19 milioane, cu o ușoară tendință de creștere, puține persoane raportând că se întorc acasă în Ucraina cu titlu permanent. Situația din Ucraina nu permite întoarcerea în condiții sigure și durabile în Ucraina a persoanelor strămutate. Organizația Internațională pentru Migrație estimează că, în martie 2024, 3,6 milioane de persoane erau strămutate în interiorul Ucrainei. 80 % din totalul persoanelor strămutate în interiorul țării au raportat că sunt strămutate de cel puțin un an. Oficiul pentru Coordonarea Afacerilor Umanitare din cadrul Organizației Națiunilor Unite a estimat că, în 2024, peste 14,6 milioane de persoane din Ucraina vor avea nevoie urgentă de asistență umanitară.

(7) În plus, din cauza condițiilor umanitare dificile, a volatilității mai mari și a incertitudinii situației din Ucraina ca urmare a acțiunilor ostile ale Rusiei, inclusiv a intensificării atacurilor aeriene repetate în întreaga țară împotriva civililor, nu pot fi excluse noi sosiri masive. Riscul de escaladare persistă. De altfel, riscul ca sistemele naționale de azil să nu poată funcționa eficient ar persista dacă protecția temporară ar înceta în scurt timp și toți beneficiarii ar solicita protecție internațională în același timp.

(8) Întrucât este puțin probabil ca numărul mare de persoane strămutate din Uniune care beneficiază de protecție temporară să scadă atât timp cât războiul împotriva Ucrainei continuă, prelungirea protecției temporare este necesară pentru a aborda situația persoanelor care beneficiază în prezent de protecție temporară în Uniune sau care vor avea nevoie de o astfel de protecție începând cu 5 martie 2025, deoarece prevede protecția imediată și accesul la un set armonizat de drepturi, formalitățile într-o situație de aflux masiv către Uniune fiind astfel reduse la minimum. Prelungirea protecției temporare va contribui, de asemenea, la asigurarea faptului că sistemele de azil ale statelor membre nu sunt suprasolicitate de o creștere semnificativă a numărului de cereri de protecție internațională care ar putea fi depuse de către persoanele care beneficiază de protecție temporară până la 4 martie 2025, în cazul în care protecția temporară ar urma să înceteze până atunci sau de către persoanele care vor fugi din calea războiului din Ucraina și vor sosi în Uniune după această dată și înainte de 4 martie 2026.

(9) Prin urmare, având în vedere că motivele protecției temporare persistă, protecția temporară pentru categoriile de persoane strămutate menționate în decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 ar trebui prelungită până la 4 martie 2026.

(10) Prezenta decizie respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

(11) Directiva 2001/55/CE este obligatorie pentru Irlanda și, prin urmare, Irlanda participă la adoptarea și la aplicarea prezentei decizii de punere în aplicare.

(12) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea

Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei decizii de punere în aplicare, aceasta nu este obligatorie pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Protecția temporară acordată persoanelor strămutate din Ucraina menționată la articolul 2 din Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 și prelungită prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2023/2409 se prelungește cu o perioadă suplimentară de un an, până la 4 martie 2026.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele